 Katrineholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RIKTLINJER HÄLSO- OCH SJUKVÅRD Sid 1 (2)	
	PSYKISK OHÄLSA	
Delges: Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal	Gällande utgåva nr: 1	Datum: 2018-03-21
Handläggare:	Ersätter utgåva nr:	Datum:
Ansvarig: Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av: Verksamhetschef	

Riktlinjer vid psykisk ohälsa

Se även

- Äldres behov av psykiatrisk vård och stöd, <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2012/2012-2-22>
- Psykologisk behandling av psykiska besvär bland äldre, <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2009/2009-11-20>
- Kunskapsguiden, <http://www.kunskapsguiden.se/Sidor/start.aspx>
- Värdegrund, Katrineholms kommun, Vård- och omsorgsförvaltningen <https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/aldre/>
- 27. Om bra bemötande – mer än trivsel fråga, Socialstyrelsen, 2017-11-02. <http://www.socialstyrelsen.se/padjupet-podd/Files/index.html>

Allmänt

Begreppet psykisk ohälsa används i vissa sammanhang för psykiska symtom som visserligen kan vara mer eller mindre plågsamma för symtombäraren, men ändå inte så uttalande att de kan klassificeras som psykisk sjukdom.

Vanliga exempel är oro, nedstämdhet, ångslan och sömnsvårigheter.

Ofta används psykisk ohälsa som ett samlingsbegrepp vilket inrymmer såväl psykisk sjukdom som psykisk funktionsnedsättning samt sådana besvär som ovan nämnts.

Psykisk ohälsa är den enskilt största orsaken till ohälsa i dagens samhälle och en av fyra vuxna mår psykiskt dåligt någon gång i livet.

Åldrandet innebär en ökad risk för både fysiska och psykiska sjukdomar och depression är det vanligaste psykiska hälsoproblemet hos äldre personer. Åldrandet innebär en tid som ger utrymme för reflektion kring det levda livet och äldre personer med psykisk ohälsa kan ha upplevt svårigheter tidigare i livet som de inte har bearbetat. Åldrandet kan vara en utlösande faktor som gör att de inte orkar förtränga händelsen längre. Andelen äldre personer med depression bedöms vara så omfattande att man kan tala om det som ett folkhälsoproblem.

För att främja psykisk hälsa och välbefinnande kan social gemenskap, känna delaktighet och meningsfullhet, fysisk aktivitet och bra matvanor är några faktorer som är viktiga för att förebygga psykisk ohälsa. Social delaktighet är en förutsättning för att kunna förstå samhället vi lever i, vi känner meningsfullhet, att känna sig behövd och ha möjligheten att påverka grundläggande för en god hälsa. Fysisk aktivitet och utvistelse förbättraar sömnkvaliteten och främjar den mentala och sociala hälsan och är viktig för att behålla sin funktion och sitt oberoende.

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		

 Katrinesholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RIKTLINJER HÄLSO- OCH SJUKVÅRD Sid 2 (2)	
	PSYKISK OHÄLSA	
Delges: Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal	Gällande utgåva nr: 1	Datum: 2018-03-21
Handläggare:	Ersätter utgåva nr:	Datum:
Ansvarig: Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av: Verksamhetschef	

Bra bemötande

Ett gott bemötande i hälso- och sjukvården och hur bemötandet bidrar till att utveckla en mer jämlik hälsa, vård och omsorg är viktiga aspekter som även främjar psykisk hälsa. Ett bra bemötande är mer än en trivselsfråga och det handlar även om kvalitet samt att bygga tillit och att patienten blir mottaglig för att ta emot vård- och omsorg. Vård- och omsorgspersonal ska se hela människan och den situation hen befinner sig i, att bemöta med empati och omtanke samt att se, lyssna och förstå är värderingar som uttryck för den humanistiska människosynen och brukar/patientcenterade arbetssätt vilka återkommer i lagar som styr vård- och omsorgens arbete.

Ångest och depression

Symtom vid depression skiljer sig mellan yngre och äldre. Äldre personer söker vård för kroppsliga besvär istället för psykiska symtom. Det finns även samband mellan depression och demenssjukdom. Orsakerna bakom depressioner hos äldre personer kan vara både biologiska och psykosociala, de biologiska är relaterade till åldrandet och förändringar i hjärnan och de psykosociala orsakerna handlar om att äldre personer av naturliga skäl blir utsatta för olika stressfaktorer som förlust av partner, försvagad kroppsfunktioner, sjukdomar, social identitet och existentiell ångest. Ångest är ofta både vanligt och långvarigt samt förekommer tillsammans med depression hos äldre.

Psykotiska tillstånd kännetecknas av förekomst av vanföreställningar, vantolkning och hallucinationer. Det vanligaste psykotiska tillståndet hos äldre personer är paranoidea vanföreställningar.

För Katrinesholms kommun gäller

- Vårdgivaren ska ha ett systematiskt arbetssätt för att förebygga psykisk ohälsa hos alla brukare/patienter.
- Alla brukare/patienter i livets slutskede ska få möjlighet att samtala om existentiella frågor.
- All personal måste våga värdera dessa aspekter lika högt som de medicinska.

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		